

Innst. O. nr. 54

(2002-2003)

Innstilling til Odelstinget frå kommunalkomiteen

Ot.prp. nr. 26 (2002-2003)

Innstilling frå kommunalkomiteen om lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvistene mellom Norsk Helse- og Sosialforbund og Norsk Kommuneforbund på den ene siden og Servicebedriftenes Landsforening på den andre siden i forbindelse med tariffrevisjonen 2002

Til Odelstinget

SAMANDRAG

Kommunal- og regionaldepartementet legger i proposisjonen fram forslag om at arbeidstvistene mellom Norsk Helse- og Sosialforbund (NHS) og Norsk Kommuneforbund (NKF) på den ene siden og Servicebedriftenes Landsforening (SBL) på den andre siden i forbindelse med tariffrevisjonen 2002 skal avgjøres av Rikslønnsnemnda. Departementet legger samtidig fram forslag om at det blir forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidskamp for å løse tvistene.

Tvistene har oppstått i forbindelse med lønnsoppgjøret for arbeidstakere ved private sykehjem og trygghetsalarmsentraler som er medlemmer i NHS og NKS. Arbeidsgiverne er medlemmer i SBL.

Fra arbeidstidens begynnelse 5. desember 2002 tok NHS ut 49 av sine medlemmer i streik, fordelt på 6 sykehjem. NKF tok fra samme tidspunkt ut 16 medlemmer i streik, fordelt på 3 sykehjem.

I proposisjonen er det gjort nærmere rede for omfang og virkninger av konflikten. Særlig er situasjonen ved berørte sykehjem i Trondheim omtalt.

I møte med partene i Kommunal- og regionaldepartementet 9. desember 2002 informerte statsråden om at Regjeringen på grunn av de konsekvensene streiken nå kunne få, hadde besluttet å fremme forslag om å bruke tvungen lønnsnemnd for å stanse

konflikten. Sykehjemmene i Trondheim hadde på dette tidspunktet drevet i to og en halv time med en bemanning som Helsetilsynet oppfattet som ufor-svarlig. På spørsmål fra statsråden sa representantene for arbeidstakerorganisasjonene seg villige til å gjen-oppta arbeidet umiddelbart.

Departementets vurdering er at hensynet til liv og helse taler for at konflikten mellom Norsk Helse- og Sosialforbund og Norsk Kommuneforbund på den ene siden og Servicebedriftenes Landsforening på den andre siden nå blir løst uten ytterligere arbeidskamp. Situasjonen er allerede slik at Helsetilsynet melder at det er fare for beboernes helse og muligens også liv. Opptrappingen som var varslet ville ha for-verret forholdene ytterligere. Det er ingen ting som tyder på at partene hadde kunnet løse konflikten innen rimelig tid.

Kommunal- og regionaldepartementet er av den oppfatning at et vedtak om tvungen lønnsnemnd i de omhandlede arbeidskonfliktene er innenfor rammen av de konvensjoner Norge har ratifisert.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen viser til at Noreg har ratifisert fleire ILO-konvensjonar som vernar om streikeretten. Komiteen vil peika på at tolkinga frå ILO sine eigne organ tilseier at inngrep i streikeretten berre kan tillast dersom streiken set liv, helse eller personleg tryggleik i fare for heile eller store delar av innbyggjarane.

Komiteen har merka seg at det i proposisjonen vert referert eit brev frå Helsetilsynet til Helsedepartementet av 6. desember 2002. Av brevet framgår det at det synest som om ein del av dei involverte kommunane ikkje var klar over rolla si i konflikten. Komiteen vil be Regjeringa klargjera overfor Statens Helsetilsyn det ansvaret kommunane har etter kom-

munehelselova, også i ein konfliktsituasjon, ved konkurranseutsetjing og privatisering av tenester som høyrer inn under denne lova.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har også merka seg at det frå Helsetilsynet også vert sagt at situasjonen var slik at

"bemanningen på flere av de involverte institusjonene i utgangspunktet virket å være så lav at institusjonen var svært sårbare ved en streik."

Fleirtalet finn ein slik uttale særers urovekkjande og meiner det må medføra at Regjeringa føretek ein gjennomgang av bemanninga på private sjukeheimar.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at det er kommunenes ansvar som bestiller å spesifisere krav til en institusjon eller leverandør i en anbudsprosess. Disse medlemmer forventer da at kommunen gjennom denne prosessen ivaretar behovet for en tilstrekkelig og forsvarlig bemanning.

Komiteen viser vidare til to brev frå Statens Helsetilsyn av 9. desember 2002 til Helsedepartementet. I begge breva er drifta ved Moholt og Raahheim sjukeheimar i Trondheim vurdert å medføra "en klar fare for beboernes helse, muligens også liv". Komiteen finn på denne bakgrunn grunn for å støtta Regjeringa sitt forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti mener den aktive bruken av tvungen lønnsnemnd som ulike regjeringer bruker mot konflikter i arbeidslivet, gjør at partene ikke i tilstrekkelig grad bestreber seg på selv å finne løsninger i forhandlinger. Dette kan medføre at partene i arbeidslivet spekulerer i at regjeringen griper inn med lønnsnemnd.

Disse medlemmer vil understreke det ansvar partene i arbeidslivet har for å finne løsninger i frie forhandlinger, og mener en mer tilbakeholden bruk av lønnsnemnd ville ha medført et større press på partene for å inngå omforente avtaler.

Disse medlemmer mener likevel at de opplysninger som er fremkommet i proposisjonen, bl.a. fra Helsetilsynet, om at situasjonen var svært alvorlig og at det var fare for liv og helse, her må være avgjørende.

Disse medlemmer vil på dette grunnlag slutte seg til innstillingen.

TILRÅDING FRÅ KOMITEEN

Komiteen viser elles til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjere slikt

vedtak til lov

om lønnsnemndbehandling av arbeidstvistene mellom Norsk Helse- og Sosialforbund og Norsk Kommuneforbund på den ene siden og Servicebedriftenes Landsforening på den andre siden i forbindelse med tariffrevisjonen 2002

§ 1

Twistene mellom Norsk Helse- og Sosialforbund og Norsk Kommuneforbund på den ene siden og Servicebedriftenes Landsforening på den andre siden i forbindelse med tariffrevisjonen 2002 skal avgjøres av Rikslønnsnemnda.

Reglene i lov 19. desember 1952 nr. 7 om lønnsnemnd i arbeidstvister får tilsvarende anvendelse.

§ 2

Det er forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidsstans eller blokada til løsning av tvistene.

§ 3

Loven trer i kraft straks.

Loven opphører å gjelde når Rikslønnsnemnda har avsagt kjennelser i tvistene.

Oslo, i kommunalkomiteen, den 13. desember 2002

Magnhild Meltveit Kleppa

ordfører og leiar

Hans Kristian Hogsnes

sekretær